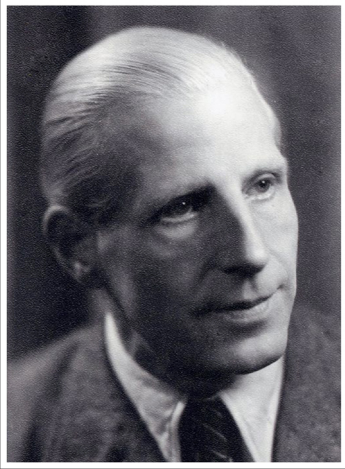

דונטה ואברהרד הלמריך: מצילים מאות מיהודי דרוהוביץ' וסטרי

Eberhard and Donata Helmrich Saved Hundreds of Jews from Drohobycz and Stryj

אברהרד הלמריך, 1948

Eberhard Helmrich, 1948

דונטה הלמריך, 1945

Donata Helmrich, 1945

Wehrmacht Major Eberhard Helmrich was responsible for the food and agricultural department and later became chief economic officer of the Drohobycz District. He used his professional position to save Jews by creating jobs for them, protecting his workers against *Aktionen*, providing food to the Jewish hospital and by fabricating Aryan IDs to facilitate Jewish escape. His wife, Donata, was also active in saving lives, by arranging employment for Jewish women posing as Ukrainian domestic workers in German households.

It was November 1942. In Germany, because of the war, there was a shortage of workers... maids for all kind of housework were shipped into Germany from the occupied countries. With Mr. H's help my parents arranged for Ukrainian papers for me and my younger sister... Donata Helmrich arrived... and we boarded the train for Berlin... Shortly after my sister arrived ...and three other girls who worked with us on the farm. For three years we worked... she kept an eye on us like her own kids.

Suzie Bezael, Drohbycz survivor

ש וחררתי הודות להלמריך... הוא הלך לראש הגסטפו, ד"ר בלוק, ואמר לו: "אתה לקחת יהודי שלי. אתה ממילא תתפוס אותו מתישהו, אך בעת הוא נחוץ לי מאוד. איפה אני אשיג בעת עובד ברמתו?" בלוק הסכים לשחרר אותי וככה ניצלתי

יוסף וייסמן, ניצול מדרוהוביץ'

I was released thanks to Helmrich... He went to the head of the Gestapo, Dr. Block, and told him: "You took my Jew. You will catch him again anyway at some point, but for now I need him very much. Where will I find such a skilled worker now?" Block agreed to release me and that is how I was saved...

Josef Weisman, Drohobycz survivor

אברהרד הלמריך, רב סרן בוורמכט, היה אחראי על האספקה והחקלאות ומאוחר יותר שימש קצין כלכלה ראשי במחוז דרוהוביץ'. הלמריך ניצל את תפקידו ומעמדו כדי להציל יהודים על ידי כך שנתן להם עבודה, הגן עליהם בעת אקציות, סיפק מזון לבית החולים היהודי וזיף בעבורם מסמכים אריים כדי לעזור להם לברוח. אשתו, דונטה, אף היא הצילה חיים כאשר הייתה מארגנת עבודה בבתי גרמניים לנערות יהודיות שהתחזו לאוקראיניות.

ב נובמבר 1942... בגלל המלחמה, בגרמניה היה מחסור בעובדים... עובדות בית מכל הסוגים נשלחו מרחבי ארצות הכיבוש. בעזרתו של ה' הוריי סידרו ניירות אריים לי ולאחותי... דונטה הלמריך הגיעה... ועלינו לרכבת לברלין... זמן קצר אחר כך הגיעה אחותי... ועוד שלוש נערות שעבדו אתנו בחווה... במשך שלוש השנים שעבדנו... היא השגיחה עלינו באילו היינו ילדיה.

סוזי בצאל, ניצולה מדרוהוביץ'

אברהרד הלמריך נוטע עץ בהר הזיכרון, יד ושם, 1968

Eberhard Helmrich planting a tree on Yad Vashem's Mount of Remembrance, 1968

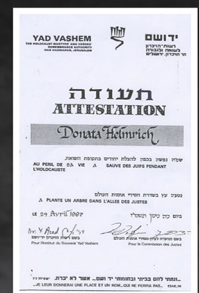
אברהרד הלמריך בירושלים, 1968

Eberhard Helmrich in Jerusalem, 1968

אברהרד ודונטה הלמריך, חסידי אומות העולם

Eberhard and Donata Helmrich, Righteous Among the Nations

Gärtnerilager in Hyrawka ...We repeatedly dug up the same beds, pulled weeds before they grew, carried bricks from one place to another. Each cucumber and each tomato went to Zentralstelle. Nobody stole, because no one wanted it to come out that the Gärtnerei had more workers than tomatoes.

Henryk Grynberg, Drohobycz, Drohobycz

ה חווה בהירבקה... חפרנו שוב ושוב את אותן הערוגות, תלשנו עשבים עוד לפני שהם גדלו, העברנו לבנים ממקום אחד לשני. כל מלפפון וכל עגבניה נשלחו למשרד המרכזי. איש לא היה גונב, כי איש לא רצה לחשוף שבגן היו יותר עובדים מאשר עגבניות...

הנריק גרינברג, דרוהוביץ', דרוהוביץ'

Helmrich initiated the Hyrawka agricultural work camp, enlisting the aid of Jewish agronomist, Naftali Backenroth. The two operated the farm, which at its peak provided jobs, protection and humane treatment for hundreds of Jews. Helmrich personally intervened to delay the camp's and its workers' liquidation. When the camp was ultimately liquidated in 1943, Helmrich helped workers find positions at other labour camps.

Yad Vashem recognized Eberhard Helmrich as Righteous Among the Nations in 1965. In 1986, Donata was recognized as well.

הלמריך הקים את החווה בהירבקה וגייס לשם כך את עזרתו של האגרונום היהודי, נפתלי בקנרוט. השניים הפעילו את החווה, אשר סיפקה עבודה, מחסה ויחס אנושי למאות יהודים. הלמריך עצמו התערב באופן אישי כדי לדחות את חיסולה של החווה ושל עובדיה היהודיים. כאשר חוסלה לבסוף בשנת 1943, הוא עזר להם למצוא עבודה במחנות עבודה שעדיין פעלו.

אברהרד הלמריך הוכר על ידי יד ושם כחסיד אומות עולם בשנת 1965 ודונטה – בשנת 1986.